

QR-kode

Fører til
posten i
mitCFU

Islamisk Stat - verdens rigeste terrorgruppe

Tema: Det arabiske forår

Fag: Samfundsfag, historie

Målgruppe: Lærere på gymnasiale uddannelser

Data om læremidlet:

DR2, 21.05.2015, 60 min.

Den britiske journalist Peter Taylor interviewer den fængslede højtstående leder af Islamisk Stat, Abu Hajjar, som fortæller, hvordan det er lykkedes Islamisk Stat (IS) at blive verdens rigeste terrorgruppe. Indtægtskilderne er mange: IS afkræver beskyttelsespenge på mafiamanér fra alle erhvervsdrivende i besatte områder, de begår bankrøverier, sælger oldtidskunstværker på det sorte kunstmarked (de oldtidskunstværker, som IS ikke smadrer i profetens navn), indkasserer løsepenge ved at frigive tilfangetagne gidsler fra fx Vesten (de gidsler, som ikke tortureres og henrettes ved fx halshugning eller brændes levende), og IS sælger illegalt uds muglet olie (og gas) fra besatte oliefelter, hvor olien raffineres i ganske små og primitive anlæg, som ikke kan ses fra amerikanske bombefly. Alle økonomiske transaktioner foretages i kontanter for at undgå, at USA kan stoppe pengestrømmene elektronisk. Mange af IS' 50.000 krigere er udlændinge, men selve kernen består af sunnimuslimer fra Irak og Syrien. Spiren til IS opstod i den åbne lejr Camp Bucca i Irak 2003, hvor amerikanerne internerede imamer, oprørske soldater og civile. Da amerikanerne i 2011 forlod Irak, lukkede den nye irakiske regering, som var domineret af shia-muslimer, Camp Bucca. Og de løsladte og radikaliserede sunnimuslimske ex-fanger gik straks ind i kampen mod den irakiske regering og den shiitiske diktator Assad i Syrien. IS er berygtet for sin enorme brutalitet, og i de besatte områder støtter man enten IS med høj røst, eller man risikerer at blive henrettet. Over 8 millioner mennesker lever i IS' erobrede områder, der er præget af total kvindeundertrykkelse, men hvor IS uddeler gratis mad, vand, elektricitet, brændstof osv. til alle, der tilslutter sig dem. IS' ideal er Sharia-lovgivning og en genskabelse af det tværarabiske Kalifat i det 7. århundrede, og alle sociale medier bruges for at hverve bl.a. hellige krigere i Europa.

Vejledningen stilles til rådighed for undervisere under følgende Creative Commons licens



Læs mere på <http://www.creativecommons.dk>

Vejledningen giver inspiration til anvendelse af dokumentaren Den fordømte moske i en række gymnasiale fag. Der bliver henvist til dokumentarens bekendtgørelsesmæssige relevans i de aktuelle fag.

Faglig relevans/kompetenceområder

Samfundsfag A, stx:
International politik

- aktører, magt, sikkerhed, konflikter og integration i Europa og internationalt
- globalisering og samfundsudvikling

Politik

- magt- og demokratiopfattelser nationalt, regionalt og globalt, herunder betydningen af retssystemet

Sociologi

- identitetsdannelse og socialisation
- massemedier og politisk meningsdannelse
- social differentiering, kulturelle mønstre, social mobilitet og samfundsforandring.

Historie, stx:

1989-i dag: Det globale samfund

- Danmarks internationale placering
- europæisk integration
- nye grænser og konflikter.

Religion, stx

- fortolke og vurdere religiøse synspunkter og problemstillinger såvel ud fra en religiøs selvforståelse som ud fra sekulære, herunder religionskritiske, synsvinkler
- formulere sig om væsentlige problemstillinger vedrørende forholdet mellem religion og moderne samfund i en global kontekst

Ideer til undervisningen



Billedet er fra tv-udsendelsen.

Denne dokumentar er produceret af BBC. Den bærer præg af høj troværdighed, hvilket bl.a. ses ved brugen af centralt placerede og umiddelbart velunderrettede kilder.

I en **samfundsfaglig** sammenhæng kan dokumentaren anvendes i forhold til flere bekendtgørelsesområder. Udsendelsen vil kunne danne baggrund for eller supplere andet materiale i arbejdet med International politik. Konflikten i Syrien og Irak er ikke kun et lokalt anliggende, men forgrener sig ud over ikke kun nærområdet, men hele verden – ikke mindst Europa. Og her er Islamisk stats rolle næsten altoverskyggende. Men hvem er Islamisk stat? Hvor kommer de fra? Hvordan er de opstået? Og hvordan finansieres de? Etc. Det fører videre til en beskrivelse af nogle af de grundlæggende og konfliktskabende modsætninger (sunnimuslimer vs. shiamuslimer), som afspejles i den irakiske virkelighed, og som har bredt sig til Syrien og måske videre.

Udover dette bliver hele det sikkerhedspolitiske spørgsmål – terrortruslen - vurderet af eksperter på området. Dermed er der også lagt op til en analyse af, hvordan man bekæmper en organisation med så stort et økonomisk spillerum.

Den politiske magtbalance og herunder hvilke styreformer, der dominerer området og vil komme til at dominere området, er af vital betydning for det globale samarbejde. Udsendelsen vil kunne give et indblik i en styreform og magtudøvelse, som ligger langt fra den vestlige demokratiopfattelse, og som derfor står som en skarp og måske uforståelig kontrast til en vestlig tankegang. Derfor vil udsendelsen kunne indgå i forløb indenfor arbejdet med bekendtgørelseskategorien politik.

I forløb i sociologi i samfundsfag vil udsendelsen også kunne anvendes ud fra flere forskellige vinkler. Eks. i arbejdet med identitetsdannelse og socialisation og andre relaterede områder, men også i forhold til massemedier og politisk meningsdannelse – her kan man især gennem udsendelsen få et indtryk af de netbårne mediers potentiale.

I **historiskfaglig** sammenhæng vil udsendelsen kunne indgå i arbejdet med perioden 1989-i dag: Det globale samfund af grunde, der ligger i forlængelse af ovenstående.

Dokumentaren vil også kunne indgå i forløb i faget **religion**. Ud fra en vestlig orienteret synsvinkel møder vi i udsendelsen en væsensforskellig opfattelse af religionens betydning i et moderne samfund. Er religionen over det politiske system eller omvendt? Hvor er grænsen for, hvad man må gøre i religionens navn? Er der i det hele taget en grænse? Udsendelsen vil derfor være oplagt at bruge i religion, f.eks. i arbejdet med problemstillinger vedrørende forholdet mellem religion og moderne samfund i en global kontekst, eller i arbejdet med religiøs selvforståelse.

En anden religionsfaglig vinkel kunne være i et forløb, der undersøger forskellige retninger indenfor de store verdensreligioner, her: islam.

Supplerende materialer

Tv-udsendelser der berører emnet Det arabiske forår og afledte emner:

- Islamisk stats fremmarch
- Den islamiske stat indefra
- ISIS – terror i Irak
- Gaddafi – det ondes fyrste
- Hævnens pris (om Afghanistan)
- Det nye magtspil
- I hænderne på al-Qaeda
- 30 års krig i guds navn (1+2)
- Dræberdroner

- Islamisk stat kvinder i kamp
- Det forbandede moske

Bøger om samme:

- Jens Nauntofte: Verden og den arabiske udfordring - følgerne af det arabiske forår